

HÄMEEN SANOMAT.

Hämeenlinnan kaupungista

N:o 101.

Tiistaina Joulukuun 19 p.

1882.

Tilauksinta: jakamispaikeissa Hämeenlinnassa koko vuodelta 3 markkaa, kolmelta neljännes-vuodelta 2 m. 50 p., puolelta vuodelta 1 m. 75 p. ja neljännefeltä 1 markka Hämeenlinnan postikonttorissa koko vuodelta 4 m. 11 p., kolmelta neljännes-vuodelta 3 m. 37 p., puolelta vuodelta 2 m. 38 p. ja neljännefeltä 1 m. 37 p.; muissa postikonttoreissa koko vuodelta 4 markkaa 29 p., kolmelta neljännes-vuodelta 3 m. 52 p., puolelta vuodelta 2 m. 48 p. ja neljännefeltä 1 m. 43 p. — Kuulutuksia ja ilmoituksia otetaan vastaan Hämeen Sanomain kirjapainossa ja toimituksen luona. Hinta 10 penniä pieneltä riviltä. Kuotkalaiset suomennetaan ilman eri maksua. — Jakamispaikeat: lehden kirjapaino ja herra Kronholmin leipuripuoti sekä herrain Strömberg'in, Wahlberg'in, Grönlund'in ja Grönfors'in puodit. — Toimittaja: A. E. Fawén, asuva kauppias Grönlundin talossa.

Hämeen Sanomat

ilmestyvät vuonna 1883 kahdesti viikossa, nimittäin tiistaisin ja perjantaisin, ja samankokoisina kuin tänä vuonna.

Lehti tulee vast'edestkin sisältämään sellaisia kirjoituksia, joissa otetaan puheeksi suomenkielisen kansamme oikeuksia, tarpeita ja pyrintöitä sekä henkisesä että aineellisessa suhteessa.

Novelli-osastoon pannaan siweellisesti opettawaisista ja huvittawaa lukemista.

Paikkakunnan ja kotimaan uutisia kerrotaan laueammalti; mutta tärkeimmistä ulkomaan kuulumisista annetaan lyhyitä filmähkiä.

Kirjeenwaihatajainsa kautta Hämeen ja Uudenmaan kunnissa toimitus toiwoo edespäinkin saawansa hankituksi tarkkoja tietoja maaseutujen oloista ja riennoista.

Yliopettaja K. Ervast ja tohtori E. Bonsdorff ovat toimitukselle luwanneet arvolliista apuansa.

Hämeen sanomain tilauksinta pysyy entisellään. Se tulee siis ensi vuonna olemaan:

Jakamispaikeissa kaupungissa:			
Koko vuodelta	3	markkaa	— penniä.
$\frac{3}{4}$	"	2	" 50 "
$\frac{1}{2}$	"	1	" 75 "
$\frac{1}{4}$	"	1	" — "

Hämeenlinnan postikonttorissa:			
Koko vuodelta	4	markkaa	11 penniä.
$\frac{3}{4}$	"	3	" 37 "
$\frac{1}{2}$	"	2	" 38 "
$\frac{1}{4}$	"	1	" 37 "

Muissa postikonttoreissa:			
Koko vuodelta	4	markkaa	29 penniä.
$\frac{3}{4}$	"	3	" 52 "
$\frac{1}{2}$	"	2	" 48 "
$\frac{1}{4}$	"	1	" 43 "

Afamiesten luona, jotka saawat leh-
tensä postikonttoorien kautta:

Koko vuodelta	3	markkaa	90 penniä.
$\frac{3}{4}$	"	3	" 17 "
$\frac{1}{2}$	"	2	" 20 "
$\frac{1}{4}$	"	1	" 20 "

Benäjälle saapi lehteä tilata suorastaan toimituksesta 2 ruplalla vuosiker-
ran.

Joka toimituksesta tilaa 7 kappaletta, saa niiden lisäksi yhden ilmaiseksi; 10 kappaleelta annetaan 2, 15 kappaleelta 3 ja niin edespäin aina viideltä kappaleelta yksi ilmaiseksi.

Jakamis- ja tilauspaikeja kaupungissa ovat:

Herra Grönfors'in kaupapuoti,
" Grönlund'in kaupapuoti,
" Kronholm'in leipuripuoti,
" Strömberg'in kaupapuoti,
" Wahlberg'in kaupapuoti ja
Hämeen Sanomain kirjapaino.

Samoista paikeista saapi myös ostaa numeroita yksitellen 10 pennistä isomman ja 5 pennistä vähemmän.

A. E. Fawén.

Suomen kansalle.

Ylmituoden kansan yksimielisen ajatuksen, ovat viimeksi ko'osfa olleet Säädyt Walsa-istuimen eteen saattaneet alamaisten anomuksen siitä, että Suomen kansan sallittaisiin, wapaaehtoisesi ko'otuilla waroilla, pshyttää arwolasta kuwapatfasta Hänen Majesteettinsa Keisarin-Suuriruhtinaan Alexander II:n muistoksi, hänen, joka, pitäen lakiamme pyhänä, on jälleen woimaan pannut perustuslakillisen waltiomuotom-

me, tasoittanut yhteiskunnalliset epäkohdat maamme molempien kielten välillä sekä, kansan eduskunnan myötawakutuksella, edistänyt maamme kehitystä kaikilla aloilla.

Saatuansa armollisen myönnötyksen tähän alamaiseen anomukseen, ovat Säädyt määränneet kahdeksannehisen Waltuuskunnan, kaksi jäsentä itse kunkin säädyhän puolesta, sekä yhtä monta warajäsentä, ja tulee Waltuuskunnan tätä tarkoitusta warten panna toimeen kansallinen rahankeräys, hoitaa keräytynei-

tä rahoja, ryhtyä muihin valmistamiin toimiin ja ensiksi-ko'ontumille Säädyille antaa tili ja kertomus toimestaan sekä ehdotus kuwapatfahan muodosta ja asemasta.

Allerjoittaneet, Säädyhjen yllämainittua tarkoitusta warten määrämät Waltuusmiehet, sen johdosta, kunnioitustuffella kehoittawat kaikkia kansalaisia, mitä säädyä ja missä warallisuuden tilassa lienewätkin, yhtymään wapaachtoiseen rahankeräykseen Alexander II:sen kunniapatfahan pshyttämiseksi maamme pääkaupunkiin. Halwinkin tämän maan lapsi woipi siten roponsa antaa, edistääksensä rakkaan Ruhtinaan kuwan säilyttämistä jälkimaailmalle, ja tämä wapaan kansan yksimielinen kunnianosoitus, joka wahwistaa historian todistuksen, on kaikkina aikoina osoitawa sitä wilpitöntä rakkautta, sitä yhteiskunnan kaikkiin kerroksiin sywälle juurtunutta kiitollisuutta, jolla nykyinen Suomi jättää Alexander II:sen töitten ja muiston perinnön wastaisille sukupolwille.

Waltuuskunta, jonka mielestä tarkemmat määrähkset rahankeräyksen toimeenpanemisesta paraiten soveltuwat kunnallishallitusten tehtäväksi itse kussakin paikkakunnassa, on sitä warten kääntynyt kaupunkien waltuusmiesten ja maalaistuntain kunnallishallitusten puheenjohtajain puoleen, jonka woikki tässä ainoastaan mainittakoon, että tili tulleista rahoista, jotka ovat lähetettävät Waltuuskunnan rahanwartiljalle, insinööri-kapteni E. G. Sanmarckille, Helsingiin, aikaa myöten julaistaan täällä ilmestymisessä sanomalehdissä.

Helsingissä Marraskuun 28 päivänä 1882.

Ritariston ja Aatelin puolesta:

G. v. Troil. J. A. Pippiungsköld.

Pappisjäädyn puolesta:

Drjö Kostinen. J. Topelius.

Porwariisjäädyn puolesta:

Leon. Borgström. E. G. Sanmarck.

Talonpoikaissäädyn puolesta:

A. Meurman. B. Löfgren.

Se kirje, minkä waltuuskunta on lähettänyt kaupunginwaltuusmiesten ja kunnallishallitusten puheenjohtajille, on näin kuuluwa:

Kun se Waltuuskunta, jonka viimeksi ko'osfa olleet Säädyt ovat määränneet kuwapatfahan pshyttämistä warten har-

taasti rakastetun Keisarin-Suuriruhtinaan Alexander II:sen muistoksi, on keskusteltawaksi ottanut, mitenkä warat Säädyhjen päätöksen toimeenpanemiseksi soveliaimmin woitaisiin ko'ota, on Waltuuskunta luonnollisesti arwelut, että itsekukin paikkakunta omassa keskuudessaan paraiten saaitaa ja mieluummin tahtoo päättää, millä tavoin se woii ja aikoo hankkia sen olojen mukaista arwolasta rahamäärää tätä isänmaallista tarkoitusta warten. Ollen wakuutettuna siitä, että Te astaa harrastatte ja toiwoen että Te, jolle kunta on luottamuksensa antanut hallinnollisten toimiensa hoitamisesa, tehokkaimmin woitte tätä tarkoitusta edistää, rohkenee waltuuskunta kääntyä Teidän puoleenne, ystämällisesti pyhdyen, että Te, kutsuttuunne kokoon astaa harrastawia henkilöitä, niiden kanssa keskustellette ja päätätte niistä toimista, jotka Teidän paikkakunnassanne paraiten edistaisiwät rahankeräystä.

Waltuuskunta, joka ei millään tavoin tahdo päätöksiä sitoa toiseen tahti toiseen muotoon, ei sen woikki myöskään lakso tarpeelliseksi lähettää Teille keräyslistoja, joita, missä niitä pidetään tarpeellisina, helposti voidaan paikalla valmistaa.

Lopuksi pyhdyä Waltuuskunta, että Te hywäntahtoisesi lähettäisitte Waltuuskunnalle tiedon niistä toimista, joihin Teidän paikkakunnassanne on ryhdytty, ja niistä waroista, jotka on kokoon saatu, ennen Kesäkuun 1 päivää tulewana vuonna 1883. Ja koska waltuuskunta otaksuu myös mahdolliseksi, että antajat tahdotwat saada suorittaa lupaamansa summat wähiin erin pitemmän ajan kulnessa, pyhdyä Waltuuskunta, että keräytyneet rahat aikaa myöten lähetettäisjin Waltuuskunnan määräämälle rahanwartiljalle, Insinööri-kapteni E. G. Sanmarckille Helsingiin, siten kumminkin, että kaikkien rahain pitää oleman lähetettyinä ennen Kesäkuun 1 päivää 1884.

Tulleista rahoista annetaan aikaa myöten tili Helsingissä ilmestymisessä sanomalehdissä.

Hämeenlinnasta.

— **Wina-kontrollööreiksi** Hämeen läänin ensi tulewaksi polttoajaksi on lääninhallitus t. l. 14 p. määrännyt seuraawat:

Painoasiamies, maisteri K. Renwall, Hämeenlinnan pryti-yhtiön polttimoon, Ömersti A. Ræmer Hämeenlaaren polttimoon, Majuri K. Paciman E. Hagelberg ja kumppanin polttimoon Tampereella, Majuri E. Grahn Wiralan polttimoon Janakkalassa ja Entinen nimismies Wolter Bläsiel So meron polttimoon.

— **Dyettajaksi** tämän kaupungin yleuppään kansakouluun walitti koulujoh-

tolunta kokouksessaan t. l. 16 p. kuudes- ta hakijasta yksimielisesti J. Rowan, joka on tähän asti ollut opettajana Saviojan lasvatuslaitoksessa lähellä Kuopioa.

— Käytölliset Opettajakokoukset wenä- jänkielen kollegawirjoja warten 7-luokkai- sissa lyseissä suoritti filos. maisteri Sa- lamon Manninen täällä olemassa normaalilyseessä t. l. 12 p., ja arwo- teltiin hänen opettajatyhnsä lauseella approbatur cum laude (17/24).

— Suden-ajoa toimitetaan tähän aikaan useassa paikassa Hämeen läänin, niinkuin Janakkalassa, Lahden kauppalan tienoilla, Kangasalla y. m. Viimeksi mainitussa paikassa on kapteeni Lindh johtaja.

— Hämeen metsästysh-seuran ko- kousessa tämän kuun 17 p:nä tehtiin seuraamia päätöksiä:

Astamiehille lähetettävät, metsästystä koskevat kaavat muutettaisiin semmoiseen muotoon, että luotettavampia tietoja so- pisi odottaa.

Suutarhan hoitoa warten oli wartia otettava ja tulisi muuten tarhan toimi- kunnan pitää huolta siitä, että haastoja tarhaan wiedään ja et'ei kukaan pyytäisi myrkyllä tarhan läheisyydessä.

Päätettiin panna toimeen susi-ajo tä- nä talwena. Sitä warten jätettiin joh- tokunnan huoleksi „lukashin“ hankkiminen lyhyemmäksi ajaksi. Kasasta otet- taisiin tätä tarvoitusta warten korkein- taan 200 markkaa.

(Lähetetty.)

— Warkaus tapahtui tämän kuun 13:ta päivästä Moesboelin ravintolassa Lahden kauppalassa. Palwetusneidin olles- sa poisä kamarista tunkeutui taksi „tat- tarilaista“ huoneeseen ja ottivat pöydältä kultakellon perineen. Kohta lähti kellon omistaja asessori K. Palmgrén ajamaan warkaita takaa, jotka hän saawuttikin lä- heisestä Uskilan kylästä. Nyt istuivat he kauppalaa wankilassa.

— Rimitys. Aruunwondiksi Pirk- talon kihlakuntaan kuuluu henkikirjuri D. W. von Konow olewan nimetty.

— Hippiat. sanomia. (Turun). Waltuutettu: Vängelmäen kirkko- herra M. Werin kirkkoherraksi Somerolle. — Määrätty: Eurajoen kappalai- nen, w.pastori K. F. Rothström toimit- tamaan oman wirtansa ohessa kirkkoher- ran wirtaa sanotusja pitäjässä. — Sa- etta wana: kirkkoherrawirat Eura- joella ja Vängelmällä; kappalaiswirat Saunwessa, Raskerrassa, Korpossa, Me- rimäskussa, Astaisissa, Karjalassa, Tai- wassalossa, Inioissa, Pyhämaassa, Weh- maalla (ensimmäisen kappalaisen), Hon- tilahdella, Moormarkussa, Poimaalla (toisen kappalaisen), Riioisissa, Karussa, Suo- benniemesä, Lempälässä, Wanajassa, Humppilassa, Sammatisa, Eurassa, Kö- karissa, Sottungassa, Bergössa ja Lehti- mäessä; pitäjän apulais-wirat Piikkiössä, Berttelissä ja Maalahdella, ja saarnaa- janwirat Welkuassa, Rastisissa ja Ula- wassa.

— Waltioapua kansakouluille. Rautatiehallituksen siitä telemästä esi- tyksessä on keis. senaatti t. l. 8 päivä- nä, awukki johtajattaren ja yhden opet- tajattaren valkkaamista warten Lahden pöytäpöydälle aiottuun, rautatienwäen siellä ja Westjörwen asemalla ynnä lin- jalla Uusikylä — Herrala lapsia warten perustettamaan yleensä kansakouluun, jossa suomi ja ruotsi on opetustielinä, maan waltiosäätyjen kasakoululaitosta warten wäentämistä wärosta määrän- nyt kummalakin 400 markkaa wuodes- sa.

— Rautatiet. Matkustajajuna n:ot 5 ja 6 Helsingin ja Hämeenlinnan wä- kille kulkemat tämän kuun 20 p:stä al-

lain muutetun aikataulun mukaan. Paitse- stä tulee juna n:o 5 maanantaisin, kes- kiwiiikkoisin ja perjantaisin jatkamaan kul- kuansa Hämeenlinnasta Tampereelle ja juna n:o 6 tiistaisin, torstaisin ja lau- nantaisin alkamaan Tampereelta, eikä, niin- kuin tähän asti, Hämeenlinnasta.

Jo tämän kuun 9 p:stä alkain on se- juna (n:o 91), joka lauantaisin kulkee Hyminkäältä Hankoniemelle, noudattanut muutettua aikataulua.

— Kirjallisuutta. Suomalaisen Kir- jallisuuden Seuran kirjapainon kustan- nuksella on ilmautunut: „Lukemisia Lapsille J. Topeliuksen. Teki- jän luvalla suomennettu. V.“ — 75 siv.; hinta 1 markkaa. — Parempaa joululahjaa Suomen lapsille ei woi an- taakaan. Tämä wihko sisältää seuraawat te- tomukset: Urholan linna; Koivun mah- tawat toimeet hiirenforma-ajalla; Kirkon- kellot; Sirkku; Kuitunut lehti; Tulitit- ku; Enisteliä; Eli Khem; Sydän kim- moawata gummia; Kesästä, joka ei kos- kaan tullut. Wihkoa koristaa yfki kuma.

— Rahanlähetykset Wenäjälle. Postihallitus ilmoittaa: Sattuneesta syys- tä ilmoitetaan yleisölle, että rahanlähe- tykset Wenäjälle ovat ehdottomasti wa- kunnettawat; muuten otetaan ne takawa- rikkoon.

— Meiset kilpa-ajot Helsingissä ta- pahtuivat, kuten jo ennen on mainittu, perjantaina helmik. 2 p:nä 1883, ja owat ne herwoset, joilla aiotaan ottaa osaa kil- pailuun, edellisenä eli helmik. 1 p:nä t. l. 10 e. pp. ilmoitettawat muistopat- saan luona kaupparilla, jossa tarkem- pia ohjeita koetusajon ja tarkastuksen ajas- ta ja paikasta annetaan.

— Kilpa-ajot ja warkain näyttely Akaan Toijalassa pidetään 23 p:nä tammikuuta 1883.

— Wihdoin viimeinkin. Profuraator- i keis. senaatisa kuuluu waatineen Tu- run läänin kuwernoöriltä selitystä sen johdosta, että kuwernoörin wiraasto ja sen alaiset wirtamiehet owat laiminhy- neet Suomen kielen käyttämistä koskewien asetusten noudattamista. (U. S.)

— Kirjallisuutta. J. E. Lagerperts' in kustannuksella on Wiipurissa ulostul- lut: S a t u j a ja R u n o j a lapsille. Kirjottanut Tykö Hagman. Wi- dellätoista pievellä kumalla. — Hinta 1 m. 80 p. — Tämä kirja on aiottu „lapsi-rahwaan ratoksi“, ja tuottaa sille epäilemättä hupaista ajantulua.

— Suomen rannikkowarustus. Ku- ten wälä muistettane, nousi jo muuta- ma wuosi sitten hallituksessa kysymys Suomen rannikkowarustuksesta. W. 1880 asetettiin komitea antamaan mietintöä asiassa, ja sen lausunto joutui sittemmin perusteeksi k. senaatin lausunnolle. Wähän aikaa lewättäpään lienee asia, kuten H. D. kertoo, taastin lykätty k. senaatin uudes- taan tarkastettawaksi.

— Kunnian-osoitukseksi pitkästä ja uskollisesta palveluksesta antoi Suo- men Talousseura viime tähtikokouksessaan talonwouti Johan Kustaa Helmiselle, synt. 1840, 17-wuotisesta palveluksesta ny- kyään kuolleella laamanni E. Bläsiel'illä ja, hänen kuoltuaan, hänen jälkeen jää- neellä leskellään Aurora Bläsiel'illä Myttälän puustellisissa Pälkäneen pitä- jässä: s e u r a n k i r j o i t u k s e n h o - p e a k e l l o o n. (A. T.)

— Kauniita lahjoja. K. S:sa ker- rotaan Laukaalta, että toista sunnuntaina kaunistuivat seurakunnan kauniita kirkkoa manhuusten Heikki Riipisen ja Herman Wirmaalan lahjoittamat kynteli-kruunut, joista edellisen lahja kaunistaa ja wa- loa wirittelee kuorin edustalla ja jälki- mäisen alttari-pöydällä. Molemmat owat Pietarista tuodut ja taiteellisesti tehdyt uushopeasta ja kristalleilla koristetut. Edelliseen mahtuu yf'aitaa 30 kynteliä ja jälkimäiseen 7.

— Haminan kauppiat ja tehtai- lijat owat pidetyssä kokouksessa päättä-

neet tämän kuun 10 päivästä alkain lailliseksi pyhän-ajaksi lakkauttaa kaiken lauvan ja muun tavallisen liikkeen har- joittamisen. Niin kertoo U. S.

— Tampereen markkinoille oli toisjapäivänä kotoontunut jommoisesti wälä, mutta ruokatamwain, waihi wil- jan hinta, yleensä kallis. Rukit mak- soimat 23 m., ohrat 20—21 m. kau- rat 11—12 m., pawut 23—22 m. ja potaatit 6:50—7 m. tynnyri. Woi maksoi 15—17 m., Kokemäen siat 12 m., sianliha 10—11 m. ja lehmänliha 5—7 m., leiwistä. Linnut erittäin kal- liita: metsopari 6—6:50, teeripari 3—3: 50 ja pyypari 1: 50—1: 75. — He- woset niinkään sanottiin olewan kalliin- puoleisessa hinnassa. (Amul.)

— Jäätyneet alkunat hetken pääs- tä sulawat, kun niitä pyyhkiä suolattuun weteen kastetulla pesusenellä.

— Kyläkirjasto ja Kyläkirjaston kumalehti vuonna 1883.

Hyvän sijällyksensä ja halwan hin- nan kautta owat Kyläkirjasto ja sen kumalehti saawuttaneet suuren lukijajun- nan; edellistä on tänä wuonna tilattu 3,600, jälkimäistä 8,400 wuosikertaa. Toimottawasti lehdet tulewanakin wuon- na saawat pyyhä yleisön suosiossa.

— Kasarmikakennukset Dulussa owat, kuten D. L. kertoo, tulleet maksa- maan yhteensä 947,851 m. 39 p.

— Sunri perintö. Eräs Parmassa asnwa mies, Eugenio Bianco, on aiwan odottamatta tullut miljoonain omistajaksi. Jo muutamia kuukausia takaperin tulsi huhuja, että eräs wanha italialainen oli kuollut Pietarissa ja jättänyt jälkeensä suuren omaisuuden, waan ei perillisiä. Wiimein tarttui Italian hallitus asiaan ja sai selwille, että wainaja oli syntynyt Parmassa, oli tullut Wenäjälle Napo- leonin kansa w. 1812 ja jäänyt sinne. Hän oli nainut rikkaan puolalaisen wai- mon; tämän kansa oli hänellä poika, joka kaatui Plewnan luona. Hänen jäl- keen jäänyt omaisuutensa lasketaan 17 miljoonaksi ruplaksi ja kun perillistä ru- wettiin etsimään, saatiin ilmi, että mai- nittu Eugenio Bianco, joka ei kostaan ollut unesinutkaan sellaista rikkautta, oli noiden miljoonain ainoa perillinen.

Hämeen ja Uudenmaan kunnista.

— Pornasta joulukuun 12 p:nä. Kuntaamme tulewat wiinawerorahat pä- tettiin pantawiksi kunnankassa, josta pitäisi sitten otettaman hinta tulenkästä- wän kasjakistun oston. — Hautaus- maata täällä pitäisi suurentaa siten, että tulisi hietaa wedettäväksi noin 500 ku- tiostyöltä witenä wuotena; työ päätettiin jo kirkkokokouksessa tehtäväksi, tilalliset ajamaan manttaalain jälkeen hiedan ja it- selliset tekemään päivän joka wuosi pai- kan puhdistamiseen ja kiwi-aidan panoon. Ja jo luultiin, että saadaan työhön ru- weta, waan eipäs wälä, kun oli kolme, jotka kunnan muutoin yksimielistä pää- töstä vastaan walittuwal Konsistoriumiin, tahtoen muutettawaksi hautausmaan for- peen, noin kolme wirstaa kirkosta ja pie- nen suon lähelle, josta wesi juoksee lähel- lä olewan järween. Kuntalaiset tuli- wat jo vastaanamaan walitukseen, ja riidassa se asia wälä on. Walittajista ei yfki- tään ole kunnan kirjoissa, waan on heillä tiloja hallittawana, joten eiwät tarkein tunne kunnan oloja; ja se uusi paikka on yhden walittajan maata. Josko sitte o- lisi oma suu lähempänä kuin kontin, ei tiedä.

Lainamafasiinin siemenlaarista on wa- rastettu permannon kautta, kun oli ki- wimuuri rikki sen werran, että mahtui mies alle ja läwisti permantoon laulun, josta juoksetteli wähin erin, ettei tullut huomatuksi, ennentuin lewällä Maarian-

päiwä-aomuna kirkkowiäki näki rukiita ai- tan alla ja jälleen pitjänäperjantaina, koska juhlayöt oliwat rauhallisempia wie- dä pois niittä. Wajaisuus on liki 14 tynnyriä. Eikä ole waraasta wälä mi- tään tietoa.

Maraskuun alkupäiwinä tapahtui sur- kea tapaturma, kun Halkian Niko Pentti- län toisella wuodella olewa lapsi kaatui waripataan, joka oli lattialla, ja paloi niin pahasti, että pari päiwää hirweitä tustia kersittyänsä kuoli.

Pihhulia, eli mitä ne owat, jotka seura- wat Laestabiusta, rupee tänne ilmaantu- maan, ehkä liiallismaiinan nautintoa ehkäi- semään; eiköhän olisi muita keinoja juop- poutta vastaan? Jälkisinuntaina, kun oli saarnata paukuttanut kaiken kirkon a- jantin, julisti „hän heikko Herran palwe- lija“ kolmehtaisen Jumalan nimeen kaik- kein synnit anteeksi. Häntä täällä eläis- jä! — n—r—a.

Kurssit.

Suomen Pankki, 16 p. Joulukuuta.

Myyjät. Ostajat.

Pietari	248: —	240: —	100:Ita.
Pontoo	25: 17.	25: —	Punt.f.
Pariisi	99: 70.	98: 50.	100:Ita.
Hampur	123: 20.	122: 50.	100:Ita.
Amsterdam	207: —	205: 50.	100:Ita.
Luolma	139: 20.	138: 40.	100:Ita.

Kuulutuksia.

G deltäjän kuoleman kautta awo- naisiksi joutunut jahtiwoudin- wirta Jämsän kruunu-nimis- miehen piirissä julistetaan tä- ten haettawaksi, kehoitussella jokaiselle halukkaalle hakuelwolliselle hakijalle kol- men wikon kulussa tästä lähtien, tätä päiwää kuitenkaan lukematta, tänne jät- tämään hakemuskirjansa, johon on lii- tettävä ainakin todistus hakijan mai- neesta ja edellisestä kärtöföstä. Hä- meenlinnan lääninkanselisissa, Joulukuun 16 päivästä 1882.

E. von Ammond.

A. E. Anderfin.

R osta tämän kaupungin Säästöpankin edellisellä puoliskolla, niin ei sowi mai- nittuna aikana ottaa säästöpanosten kaswuja ulos, josta yleisölle tällä tieto annetaan. Hämeenlinnassa joulukuun 1 päivästä 1882.

F. W. Schrey.

Julkisella huutohanpalla,

joka perjantaina Joulukuun 29 päi- wänä 1882 pidetään Konttilan karta- nossa Janakkalan pitäjässä, myhdään kaikenlaisia irtainta omaisuutta, nimit- täin ajokaluja, joiden joukossa yhdet hywät tähtikatetut waunut kahden tai kolmen herwosen wäljaiden kanssa, huo- nefaluja, yfki pianino, lamppuja, liina- ja sänkywaatteita, kaikkelaista talonkalua, kauniita kruukkasweja, postiliinia ja kflasia, kupari- ja keitto-astioita y. m.

Sihteerin wirta

Hämeenlinnan kaupungin waltuusmie- histössä julistetaan täten haettawaksi allekirjoittaneen luona ennen tämän wuo- den loppua. Hakijan tulee olla lain- oppinut ja osata sekä Suomen- että Ruotsinkielitä. Palkka on 1200 mark- kaa wuodelta. Hämeenlinnassa Joulu- kuussa w. 1882.

Kaupungin waltuusmiesten puolesta: Karl Erwast.

Kuulutus.

Keisarillisen Suomen Senaatin viime Marraskuun 16 p:nä antaman määräyksen nojassa tulee tässä kaupungissa pidettäväksi yleiset kilpa-ajot ravaaja-hewosilla

keskiviikkona helmikuun 14 p:nä 1883, ja niitä warten on määrätty seuraavat palkinnot:

	Orhiille:	Tammoille:
1:nen palkinto	500 markkaa.	250 markkaa.
2:nen "	350 "	200 "
3:mas "	200 "	150 "
4:jä "	125 "	100 "

joista yleisölle tieto annetaan ja huomautetaan että kilvoittelussa saa osallisina olla ainoastaan sellaiset orhiit ja tammat, jotka ovat Suomessa syntyneet ja katsotaan sowliaiksi siitos-eläviksi, eikä heissä ole mitään tautia tahi syntyperäistä wika; että liikkaawaa eli ontuwaa hewosta tahi nähtävästi tiinettä tammaa ei lasketa kilvoitteluun osalliseksi, että kilpailewan hewosen täytyy olla vähintään 4 vuoden ikäisen, eikä saa olla 12 vuotta vanhempi, sekä kooltansa 9 korttelia 3 tuumaa korkean, lukien lautasten korkeimmalta paikalta, ja koetus-ajossa ennättämän yhden wirstan ainakin kahdessa minuutissa kolmes- sakyhmenessä sekunnissa, että kilpa-ajo tapahtuu reellä tasaisella soikean pyöräyksellä yhden wirstan pituisella radalla, joka on kolmasti yhtä mittaa kiidettävä, ja että kilpailuun ototut hewokset ovat tarkastusta ja koetus-ajoa warten ilmoitettavat:

tiistaina helmikuun 13 p:nä 1883 k:lo 1/2 10 e. p. p. Nordinin hotellissa tässä kaupungissa. Hämeenlinnan lääninkonttorissa, Joulukuun 7 p:nä 1882.

E. von AMMONDT.

G. W. Liukkonen.

Muutettu aikataulu

matkustajajunille n:o 5 & 6, joka on voimassa Joulukuun 20 p:stä 1882 toistaiseksi.

		Lähtö.	
		Tunti.	min.
N:o 5.			
Helsinki	lähtö	j. 3	pp. 50
Kerava	tulo	4	45
Hyvinkää	lähtö	4	49
Riihimäki	"	5	47
Hämeenlinna	tulo	6	8
Toijala	lähtö	6	31
Tampere	tulo	7	45
	lähtö	7	50
	tulo	9	10
	lähtö	9	15
	tulo	10	30
N:o 6.			
Tampere	lähtö	e. 5	pp. 30
Toijala	tulo	6	44
Hämeenlinna	lähtö	6	49
Riihimäki	tulo	8	1
Hyvinkää	lähtö	8	6
Kerava	tulo	9	20
Helsinki	lähtö	9	25
	tulo	9	47
	lähtö	10	44
	tulo	11	10
	lähtö	12	7

Muistutus. Nämä junat, joita seuraa ainoastaan 2:n ja 3:n luokan matkustajajunat, kulkevat joka päivä Helsingin ja Hämeenlinnan välillä, vaan Hämeenlinnasta Tampereelle ainoastaan maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin sekä Tampereelta Hämeenlinnaan ainoastaan tiistaisin, torstaisin ja lauantaisin.

Helsingissä, Liikennekonttorissa Joulukuun 11 p:nä 1882.

Ernst Hedman.

Myyntäwänä.
Monenwäriä
Karttunna
25 penniä kynästä myy
C. S. Wallenius.

Norjan Raswa-
Silliä
15, 20 ja 25 p:niä nauta
myy C. S. Wallenius.

KOHTUULLISILLA HINNOILLA.

Kultaisia ja hopeaisia miesten ja naisten taskukelloja,
G. Becker'in ja Amerikalaisia regulatoria sekä muita seinäkelloja,

Palmiperiä ja avaimia,

Lämpömittareja,

Anneroid-ilmapuntareja ja

Wonen lajisia silmälasia

myy

Kelloseppä **FERD. LUND.**

Kyläkirjasto

ja

Kyläkirjaston Kuwalehti,

jota seuraa Lasten Kuwalehti ja kaunis lahjakirja, ilmestyvät entisenä kaltaisena w. 1883.

Lehdet maksavat, yhdessä tilattuina, kaikkine postimaksuineen 3 markkaa 50 penniä. Jos **Kyläkirjasto** erikseen tilataan, on sen hinta 1 m. 50 p.; **Kyläkirjaston Kuwalehden** 2 m. 50 p.

Jos kuka kunnioitettava kansalainen niissä seurakunnissa, missä ei näillä kansan lehdillä vielä asiamiestä ole, tahtoisi ottaa waiwaksen semmoiseksi ruweta tilaamalla suoraan toimittajalta **Jyväskylästä** vähintään 8, lähetetään hänelle 1 ilmaselke; 15:sta tilatusta 2; 20:sta 3; 24:tä 4; 28:sta 5; 30:sta 6 ja sitten joka neljästä 1.

Suom. Häm. 1 l.

75 slytä hyviä koiwusia ja pienempi osa sekapiita, joko slyttäin eli ifommisissa osissa. Kaupoista saapi sopia posteljooni J. Wisander'in kanssa, asuwa kaupungin wiskaaln talossa tässä kaupungissa.

Ilmoituksia.

Suuri ja komea
Joulu-Näyttely
tästä päivästä alkain
M. W. Stjernbergillä.
Häm. 2 l. w. joulukuun asti.

Iltahuwit

pidetään Tyrwännöllä, Anomaan tilalla, Tuorstaina tämän Joulukuun 28 p:nä kello 4 j. p. p. Arpajaisilla, esitelmissä ja tanssilla. Sisään pääsymaksu 75 penniä sekä miehiltä että naisilta.

Työseura.

Lääkäri.

Allekirjoittanut vastaan ottaa jairaita arkipäiwinä kello 9—11 e. p. p. ja 5—6 j. p. p., pyhinä ainoasti kello 9—11 e. p. p.

Leonard Hedlund.

Kaupungin lääkäri,

asuwa Apteekari Elfsberg'in talossa.

Iltahuwit.

Yopen kirkonhlän Piitelän talossa pidetään tuorstaina tämän Joulukuun 28 päivänä kello 4 j. p. p. pitäjän lainakirjaston hywästä iltahuwit, joissa saapi kuulla esitelmän ja seuranahtelmän; wiimeksi on tanssia.

Toimikunta.

WAASAN LEHTI

w. 1883,

jota ilmestyy kahdesti wiiikossa, saman koiwina ja samaan suutaan toimitettuna kuin tähänkin asti, ilmoitetaan täten tilattawaksi.

Stenkin seuraten Waasan kaupungin ja läänin elämää ja tarpeita, sekä arwoisain kirjjeenwahrtajain suosiollisella avulla epäkohtia ja wanhoja juurtuneita ennakkoluuloja walaismalla, on lehden tarkoitus elähyttää wiraämpää yhteishentä ja niin muodoin wawata tietä ajanmukaiselle edistykelle niin henkifellä kuin aineellifellakin alalla.

Kielikyhmyksessä, tässä kansamme elämänehdon asissa, on lehti woimiensa mukaan taistelewa sen mielipiteen kannattajain riweissä, jonka päämääränä on Suomenkansan kielen saattaminen täydellisiin oikeuksiinsa.

Näitä situmuksiaan toiwoo Waasan Lehti paremmin kuin tähän saakka woimaansa tähtää, sen toimitus kun tulewasta wuodesta alkaa uusilla lisätyillä woimilla, jonka ohessa **kirkkoherra A. Nyholm** ja tatalaisen suomalaisen lyseon johtaja, **fios. maisteri E. Lewón** owat luvanneet suosiollista apuaan, ebellinen erittäinkin kirkollisissa asioissa.

Maanwiljelhysoastoa toimittawat lehden luttijoille jo ennen tunnettu nimimerkki **E. A. W.** ja agronomi **G. Nyholm.**

"Kaupunkijutuisaan" aikoo jastakin yhä edelleen arwostella mailman menoa omalta kannaltaan, ruoskien ruoskituttawaa ja ylistäen ystistettäväää.

Tilaushinta on

Wuisja postikonttooreissa
paitssi Waasan:

Koko wuodelta	6 m. 54 p.
Kolmeltaneljeltä wuodelta	4 " 94 "
Puolelta wuodelta	3 " 32 "
Neljänneltä wuodelta	1 " 71 "

Tilaukset maaseuduilla tehtäköön lähimmissä postikonttooreissa eikä suorastaan lehden toimittajalle.

Tilaukset Wenäjällä läänthööt suorastaan toimituksen puoleen, antaen selwän Wenäjänkielisen nimi- ja asunns-osoitteen, niin saawat lehden ristiisteesjä luokseen lähetetyksi. Lehtä tilatesaan lähetäkööt toimitukselle

Koko woosikerrasta	4 ruplaa.
Puolesta	2 " "

Tilaukset Amerikasassa lähetäkööt toimitukselle: Koko woosikerrasta 2 dollariä. Puolesta 1 " "

niin lähetetään heille lehti ystistellen ristiisteesjä.

Waasassa, Marraskuun 29 päivänä 1882.

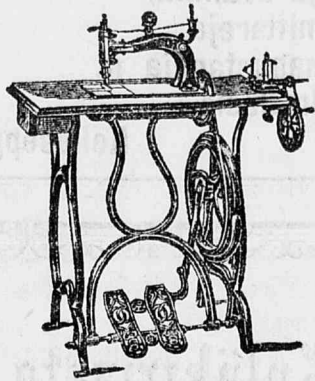
Waldemar Sandman,

wastaawa toimittaja.

Werner Bergroth.

Joulu-Lahjoja!

Parasta
Tavaraa.

Suurin
Walikoima.

Warhin halvat hinnat.

Frister & Rossmann Singer'in nyky-ajan parhaita, tarkoituksen mukaisimpia ja halvimpia Neulomuskoneita perheiden ja käsityöläisten waralle myy Hämeenlinnassa ainoastaan allekirjoittanut.

Lamppuja

sekä muuten kaikkea, mikä kuuluu hyvin lajiteltuun teollisuus- ja korutavara-kauppaan, myy

F. K. Riuttu.

Älkää olko käymättä F. Riuttun Joulunäyttelyssä.

Johon taas on hankittu suurin varasto täällä, sekä hyödyllisiä että hupaisia tavaroita, joita myy helpoimpiin hintoihin

F. Riuttu.

Joulu-Näyttely.

Älkää unohtako käydä katsomassa.

F. K. Tamminen.

Joulu-Näyttely

alkaa tämän kunn 21 päivä

Konditori Nederström'illä.

Tilansilmoitus.

Suomen

Teollisuuslehti

tulee, alkuen 3:sta päivästä Tamminikuuta 1883, ilmaantumaa joka toisen Keski-kuukauden välistä ja hinta on yhden painoarin kaksiosena, johon tulee lisäksi eri ilmoitus-osa sekä tuon tuostakin kuullisia lisälehtiä, sisältäen mitan mukaisia piirustuksia eri teollisuuden aloilta, sita laatua, että ne semmoisenaan voidaan panna työmiehen käteen mallina seurattaviksi. Sitä myöten kuin tilaajamäärä karttuu, laajennetaan koko lehtilukua lisäämällä,

jonka ohessa kuullisia lisälehtiä useammin siihen liitetään.

Teollisuuslehti tulee sisältämään kirjoituksia ja kuvia käsi- ja tehdasteollisuuden eri aloilta, aina kokien tarjota lukijalleen hyödyllistä, käytännöllistä ja opettavaista lukemista.

Teollisuuslehden otetaan myöskin ilmoituksia, ja huomautetaan Herroille teollisuuden harjoittajille ja kauppiaille, että Teollisuuslehti siittäkin syystä tulee olemaan tehokas ilmoituslehti, koska voitaneen otaksua, että sen tilaajat säilyttävät heille tulleet numerot pidottaviksi, joten tähän lehteen pannut ilmoitukset aina tulevat säilymään.

Tilanshinta on:

koko vuodelta . . . 6 markkaa ja puolelta . . . 3 johon maaseudulla tulee lisäksi postiraha.

Wenäjällä 3 ruplaa koko vuodelta ja 1 rupla 50 kop. puolelta, postirahat siihen luettuina.

Lehtä tilataan maaseudulla: lähimmän postilaitoksen kautta.

Ilmoituksia otetaan vastaan Helsingin Kirjapaino-Yhtiön kirjapainossa 2-12 penniä kolmpalstoifelta pieneltä riviltä tahi sen tilalta, johon tulee lisäksi, jos ilmoitus on suomennettava, 3 penniä riviltä suomentajaisia.

Arvollista apua lehdellemme ovat luvanneet herrat vuori-insinööri G. Bergroth, Tampereen pellamatcheetan johtaja, Th. Durchman, insinööri W. V. Forsman, arkkitehti Wapaaherra Seb. Gripenberg Helsingissä, tehtailia lehtori R. G. Göös Jyväskylästä, Turun kaapelitehtaan työnjohtaja insin. W. Ahirya, Warfauden konepajan työnjohtaja insin. A. Krank sekä tehtailijat J. Nissinen, H. J. Stigell ja B. v. Wright Helsingissä y. m.

J. Stenbäck, päätoimittaja.

Kunnioitetulle yleisölle saan ilmoittaa, että allekirjoittaneen Leipäpuodissa on monta lajia ruotsalaista näkkileipää, 4:stä 12:een markkaan leiwiskä, sekä enemmän ja vähemmän hienoja imelänhappamia (sötsura) limppuja ynnä torttuja ja leiwoksia. Tilauksia piirakoista ja sokerikaakuista otetaan vastaan.

J. Lundsten.

Häm. 4 k. l. w. 18 r.

Suomen kaupunkien irtaimen tavarain

Palo-apu-Yhtiö

ottaa wakuutussehen kaikellaisia irtainta tavaraa Hämeenlinnassa. Tarkempia tietoja saapi minulta, joka olen Yhtiön asioja warten kotonani tawattawissa arkipäiwin kello 4-5 j. p. p.

J. A. Sahnson.
ainwa tullinhoitaja Holmström'in talossa.

Yleisiä ilmoituksia.

Junat Hämeenlinnasta lähtewät Helsingiin kello 7,15 e. p. p. ja kello 6,50 j. p. p. — Turkuun ja Tampereelle kello 12,30 j. p. p. — Pietariin ja Hankoniemelle kello 7,15 e. p. p. — Paikallisjuna Helsingistä Hämeenlinnaan tulee kello 9,15 j. p. p.

Rautatien mafasiinin konttori on awoinna arkipäiwinä kello 8-1 ja 3-6 sekä pyhäpäiwinä kello 8-5 e. p. p.

Hämeenlinnan sähkölennätin konttori awoinna joka arkipäiwä kello 9-2 e. p. p. ja 4-7 j. p. p. sunnuntaihin 8-9 e. p. p. ja 4-7 j. pp.

Hämeenlinnan säästöpankki awoinna keskiwiikkoina 5-6 ja lauantaihin 6-7 j. p. p.

Hämeenlinnan postikonttorin lähtewän postin toimisto pidetään awoinna arkipäiwinä kello 9-1 e. p. p. ja 2-4 j. p. p. sekä pyhäpäiwinä kello 8-11.

Tulwan postin toimisto awoinna arkipäiwinä kello 9-12 3/4 e. p. p. ja 1 3/4-4 j. p. p., sekä pyhäpäiwinä kello 8-11 e. p. p. ja puolitpäiwän jumalla tulleet sanomalehdet ja wakuuttamattomat kirjeet annetaan ulos kello 1 3/4-2 j. p. p.

Raastuwan oikeus istruu joka maanantai-keskiwiikko- ja lauantai; alkaa kello 10 e. p. p.

Hämeen Sanomain Osake-Yhtiön kirjapaino, Hämeenlinnassa, 1882.